

В. С. Білецький, В. І. Павлишин

Магнієві руди

МАГНІЄВІ РУДИ – природні мінеральні утворення, з яких економічно доцільно та технологічно можливо видобувати магній (Mg). Гол. М. р. мають осад. походження. Магній у знач. кількостях входить до складу понад 100 мінералів; його необмежені ресурси в розчиненому стані є в мор. воді. Осн. форма магнію в рудах – у вигляді практично єдиного або одного з провід. катіонів у хімічно актив. легкорозчин. мінералах або розсолах. Магнезійні формації: гіпербазит. і карбонатні – брусит (MgO – 69,1 %, Mg – 41,8 %, густина 2300 кг/м³), форстерит (57,3, 34,6, 3200), магнезит (47,8, 28,8, 3000), серпентин (43,6, 26,3, 2500), енстатит (40,2, 24,2, 3100), тальк (31,9, 19,2, 2700), доломіт (21,9, 13,2, 2800); соляні – бішофіт (19,8, 12,0, 1590), лангбейніт (19,4, 11,7, 2800), епсоміт (16,4, 9,9, 1700), каїніт (16,2, 9,8, 2100), карналіт (14,5, 8,7, 1600), астраханіт (12,1, 7,3, 2400), полігаліт (8,0, 4,8, 2800), розсоли (сульфати та хлориди Mg, Ca, K, Na); морська вода – хлориди Mg та ін. Поклади магнезиту мають докембрій. вік. У порядку зменшення їхнього пром. значення розрізняють 3 генет. типи: лагунно-морські, кори вивітрювання гіпербазитів і озерні, або осадові. Великі родовища М. р. є в Сх. Казахстані, Австрії, Греції, Чехії, Пн. Кореї, Китаї, Канаді та США. Багаті родовища магнезиту розвідано у РФ: на Уралі (Саткин., Білоріц., Іванів. групи родовищ), в Іркут. обл. (Савин., Олот. родовища), Краснояр. краї (Удерецьке). Магнезит. солі у великих кількостях містяться в сольових відкладах озер Казахстану, водах Арал. і Каспій. морів. Викоп. карналіт осад. походження виявлено в соляних родовищах РФ (Верхньокамське на Уралі), Білорусі (Солегорське), а також у Німеччині, Франції, Іспанії та ін. країнах. Унікал. Волгогр. родовище бішофіту, який перебуває в асоціації з карналітом, кізеритом і галітом, а на деяких ділянках утворює майже мономінерал. поклади (88–96 % мінералу; потуж. 10–40, іноді – до 100–200 м), знаходиться в соляному басейні Прикаспій. синеклізи; у межах Приволж. монокліналі встановлено 4 бішофіт. пласти на глиб. 1000–1800 м. На території України неоген. хлоридно-сульфатні М. р. є у Калусько-Голинському родовищі калійних солей і Стебницькому родовищі калійних солей. У Зх. Приазов'ї в Сорокин. тектоніч. зоні виявлені високомагнезіал. гіпербазити (Родіонів. ділянка). Прогнозні ресурси магнієвої сировини (категорії Р2) до глиб. 200 м складають 250 млн т. Перспектив. джерелом магнієвої сировини є ропа оз. Сиваш. Значні запаси бішофіту розвідано у Чернігів. і Полтав. обл. Сумарні ресурси бішофіту в Україні складають бл. 50 км³. Залежно від типу руд і кінцевого продукту використовують різні способи переробки М. р., зокрема флотацію,

гравітацію у важких середовищах і електромагнітну сепарацію.

Бібліографічний опис:

Магнієві руди / В. С. Білецький, В. І. Павлишин // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-60240>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).